

GORDON GYŐRI JÁNOS*/**

AJÁNLÁSOK A PEDAGÓGUSPÁLYA NÉPSZERŰSÍTÉSÉHEZ

*ESZTERHÁZY KÁROLY FŐISKOLA
** EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A kutatás kérdései

- Milyen társadalmi, történeti, oktatási kontextusban épül fel a pedagógus szakma/pálya?
- Milyen kép jellemzi az egyes oktatási rendszerekben a pedagógus szakmát/pályát?
- Milyen célcsoportokat kíván az oktatáspolitikai megnyerni a pedagógus pályának és miért őket?
- Milyen stratégiái vannak ennek, illetve
  - milyen programokat vezettek be,
  - milyen módszereket,
  - konkrétan milyen gyakorlatokat alkalmaznak az egyes oktatási rendszerekben e cél elérése érdekében?
- Hogyan kapcsolódik a pedagógusképzés a pedagógus szakma/pálya népszerűsítéséhez?
- Technikailag milyen módon zajlik a pedagógus szakma/pálya népszerűsítése az adott oktatási rendszerekben? Milyen kommunikációs eszközökkel?

Kutatási módszer: industrial benchmarking

összehasonlító rendszerszintű teljesítményértékelés
(egy /valós-virtuális/ etalonhoz viszonyítva)

Tucker, M.S. (2009)

- a cél az elsőség; a lehető leghatékonyabb módszer elérése
- a leginkább versenyképes fejlesztés az, ha minden rendszerből a rá jellemző leginkább hatékony elemet emeljük ki
- ezeket az elemeket igyekszünk
  - egy organikusan összeillesztett
  - a saját kontextusunkban
  - funkcionálisan jól értelmezhető
  - működtethető
- egészzé integrálni.
- ebben az esetben ugyanis a saját rendszerünk minden más rendszernél versenyképesebb lesz, ugyanakkor nem lesz „kontextusidegen”

Az industrial benchmarking kutatási lépései

1. A tanulmányozandó országok kiválasztása
2. Szakirodalom-feltárás, adattár készítése és elemzése
3. A kiválasztott országokon belüli szakmai kapcsolatok kiépítése; legalább egy, szakmailag releváns helyi személy bevonása a munkába
4. A kutatás és értelmezés fogalmi keretének kidolgozása
5. A kutatócsoport összeállítása megfelelő szakemberekből
6. A kutatócsoport felkészítése az ország (adott téma szerinti) tanulmányozására
7. Az adatgyűjtés során elegendő idő hagyása a megértés rendezett, rendezetlen és (egy magasabb megértési szinten) újrarendeződő állapotainak megfelelő változtatódására; a mozaikok minél teljes(ebb) képpé való összedolgozása.

A kutatásról

- **Amerikai Egyesült Államok**
- **Ausztria**
- **Finnország**
- **Hollandia**
- **Japán**
- ***Magyarország***
- **Nagy-Britannia**
- **Németország**
- **Szerbia**
- **Szingapúr**

- Amerikai Egyesült Államok
- Nagy-Britannia
- Ausztria
- Németország
- Finnország
- Hollandia
- Japán
- Szingapúr
- ***Magyarország***
- **Szerbia**

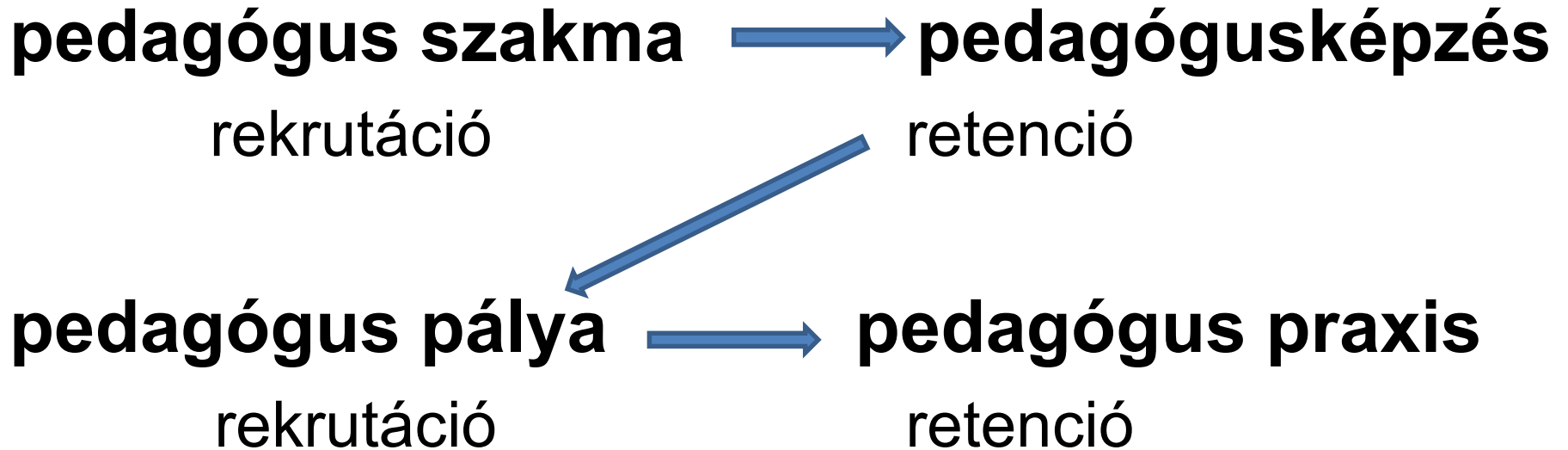
A kutatásban részt vett

- dr. Bárdos Jenő*
- Bölcskey Miklós*
- Bollók Csaba*
- Czók Brigitta*
- dr. Győri János (kutatásvezető)*, **
- Majorosné Kovács Györgyi*
- dr. Mogyorósi Zsolt*
- Oláhné Téglási Ilona*
- dr. Tarnóc András*
- dr. Ütőné Visi Judit*
- dr. Virág Irén *

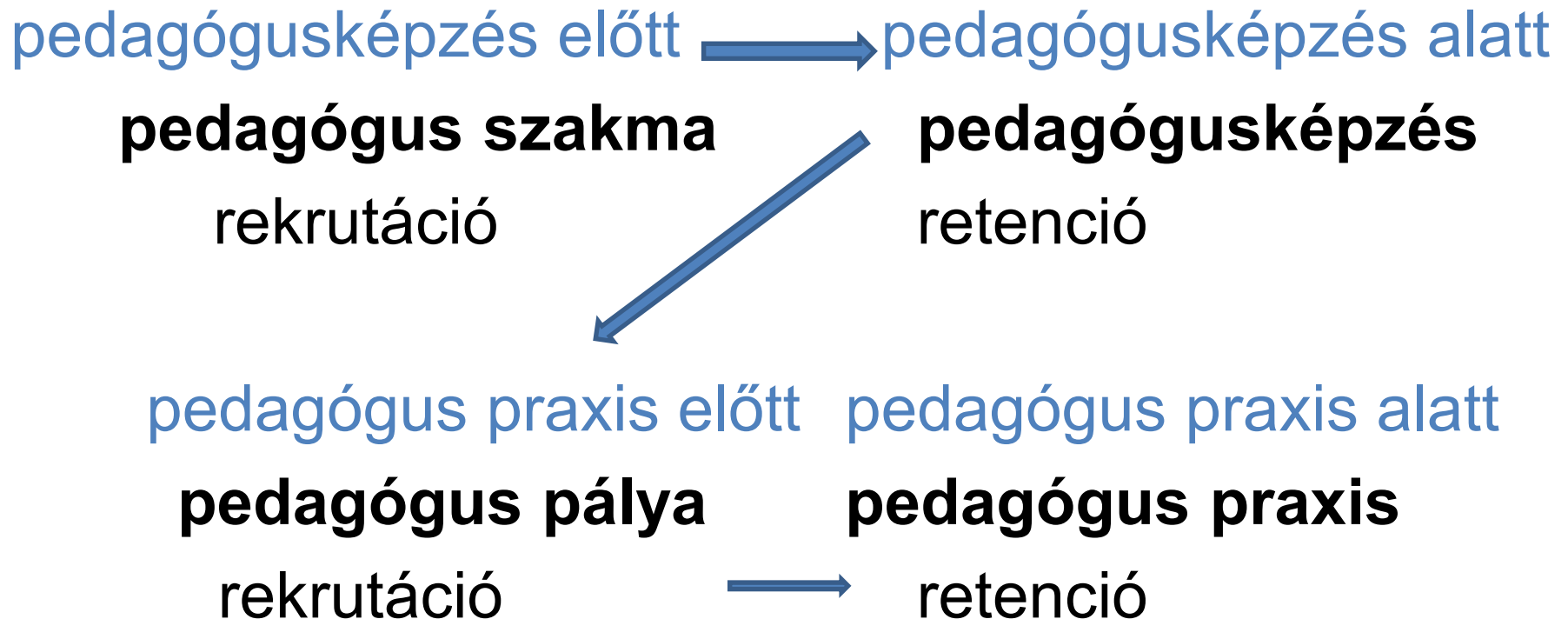
* Eszterházy Károly Főiskola

** Eötvös Loránd Tudományegyetem

Dimenziók

Dimenziók

Dimenziók

Hogyan lehetne elősegíteni azt, hogy

- a pedagógus szakmát válasszák (belépjenek a pedagógusképzésbe)
- a pedagógus szakmát tanulják (ott maradjanak a pedagógusképzésben)
- a pedagógus pályát válasszák (belépjenek a pedagógus pályára)
- a pedagógus pályát gyakorolják (ott maradjanak a pedagógus pályán)

Általános / Speciális

- „a pedagógus szakma” / „a pedagógus pálya”
- „a biológiaipedagógus szakma” / „a biológiaipedagógus pálya”
- „a szakoktatói szakma” / „a szakoktatói pálya”

Mennyiségi, tartalmi, demográfiai, minőségi szempontok

- Mennyi pedagógusra lesz szükség?
- Milyen tantárgyakhoz mennyi pedagógusra van szükség?
- Milyen képzési típusokba mennyi pedagógusra van szükség?
- Milyen intézménytípusokba mennyi pedagógusra van szükség?
- Milyen életkorú tanulókhöz mennyi pedagógusra van szükség?
- Milyen szaktárgyakhoz (képzési területekhez) mennyi pedagógusra van szükség?
- Milyen képzési rendszerekben képzett pedagógusokra van szükség?
- Milyen jellegű pedagógusképző intézményekben képzett pedagógusokra van szükség?
- Milyen nemű pedagógusokra van szükség?
- Milyen munkatapasztalatokkal rendelkező pedagógusokra van szükség?
- Milyen életkorú pedagógusokra van szükség?
- Milyen vallású/szekuláris ideológiájú pedagógusokra van szükség?
- Milyen etnikai/kulturális csoportok számára van szükség pedagógusokra (alkalmasint: milyen származású pedagógusokra van szükség)?
- Milyen földrajzi régiókban van szükség rájuk?
- A nemzeti oktatási rendszeren belülre képzett pedagógusokra van-e csak szükség?
- Milyen tanulmányi teljesítményű pedagógusokra van szükség?

Ezeket a célszemélyeket milyen tartalmú üzenetek milyen csatornákon, milyen technikákkal előkészítve érik el a leghatékonyabban?

Direkt és indirekt tényezők, kommunikációs technikák

Tényezők

- indirekt: pedagógus pálya presztízse
- direkt: kedvezmények a pedagógus pályán

Kommunikációs technikák

- indirekt: kitüntetések adományozása
- direkt: a pedagógus szakmáról és pályáról szóló népszerűsítő honlap

Egy közbevetett szó

- a pénzről:
  - nem ez állt a kutatásunk homlokterében és
  - nem elsősorban erről tettük ajánlásokat
- de ez nem jelenti azt, hogy a pénzt (és lehetséges kapcsolódó juttatásokat) ne tekintenénk meghatározóan fontosnak

Alapvetően spontán és alapvetően rendszerszerű, tervezett folyamatok

- spontán (alulról induló): a pedagógus szakma és pálya presztízsének felértékelődése egy közösségben
- rendszerszerű, tervszerű (felülről kezdeményezett):
TEACH (USA)

a spontán folyamatok is részben becsatornázhatók a rendszerszerű, tervezett folyamatokba

a rendszerszerű, tervezett folyamatok megvalósulásában is mindig sok a spontán, véletlenszerű elem.

brokering – mint funkció és mint szakma

A centralizáltság és decentralizáltság jellemzői

- Hollandia – decentralizált
- Anglia – decentralizált, szakmai szervezetek általi erős befolyással
- USA – decentralizált, jelentős szövetségi programokkal is ezen a téren
- Szingapúr - centralizált, erősen kontroll alatt tartott pedagógus tevékenységlehetőségekkel
- Japán – centralizált, igen széles formális oktatási rendszeren kívüli pedagógus tevékenységlehetőségekkel

A rendszerből következő célcsoportok

- óvodások
- általános iskolások
- középiskolások
- felsőoktatási hallgatók
  - pedagógusképzésben
  - pedagógusképzésen kívül (?)
- a felsőoktatást elvégzők
  - + késői pályára lépők
  - + karierváltók
- praktizáló pedagógusok
- nyugdíjas pedagógusok
  - aktuális vagy potenciális pedagógusdinasztiák

Példa átfogó nemzeti pedagógus rekrutációs programra

- USA – TEACH program
  - 1M új pedagógus
- nem specializált
- szövetségi szintű
- állami és egyre bővülően magánvállalkozói szponzoráció
  - a legerősebb márkáértékű cégek által finanszírozva
- jelentős információtechnikai struktúrával

- kapcsolódóan: RESPECT program

Példa a legmegfelelőbb pedagógusképzési program kiválasztására

- ugyancsak: TEACH-honlap
- személyre szabottság, individualizáltság
- videós anyagokkal bővítve

Példa a legmagasabb színvonalú potenciális hallgatók bevonására a pedagógusképzésbe

- Finnország, Szingapúr
  - társadalmi értékrend és
  - strukturális (szelekciós) rendszer elemek integrálása

Példa a pedagógusképzésben részt vevők demográfiai diverzifikálására

- etnikai: több bevándorló és etnikai kisebbségi pedagógus: USA, Szingapúr
- nemi: több férfi pedagógus: Németország
- a pedagógus képzettség internacionalizációja: Szingapúr (angol és nem angol nyelvű külföldi képzést végzők speciális támogatása) (és később részleges retenciója a rendszerben)

Példa a speciális / diverz tanulói populáció oktatására felkészítő pedagógusképzési programokra való rekturációra

- Teach First: Anglia
- USA
  - szerepmmodell-értékű kisebbségi pedagógusok bemutatása

Példa a pedagógus képzésre és pályára történő késői bevonásra

- az anyasági (apasági) segélyek után pályára lépés támogatása
  - pl. a pedagógus pálya családbarát jellegének hangsúlyozása
  - pedagógus interjúk, internetre is feltéve
- a másodkarrierrek tudatos támogatása
- a speciális munkatapasztalattal rendelkező pedagógusok bevonása
  - speciális pedagógusképzési lehetőségek a részleges vagy teljes átlépésre: pl. Hollandia, Szerbia, Szingapúr, USA, Anglia
  - internetes reklámfilmek

Példa a pedagógusképzési retencióra

- a pedagógusképzés költségeinek teljes körű térítése (elkötelezettség vállalásával):
Szingapúr
- a lemorzsolódók speciális támogatási formái: Finnország
- speciális hallgatói kedvezmények

Példa a pedagógus pálya választásának támogatására

- „Monitor Lehrerbildung”: Németország

Példa a pedagógus pályára történő szelekcióra

- képzés alatt: pedagógusjelölti versenyek: Magyarországon is
- a képzést követően: Japán

Példa a pedagógus szakma és pálya népszerűsítésére

- filmes formákban minden országban
- de. lényegében mindenütt idealizáltan
- a valós pedagógus munka jelentős része nem jelenik meg a spotokban
- ennek
  - előnyei
  - hátrányai

Példa a pedagógus pálya soap operásítására

- Japán

- Goku-sen

- kulturális alapok
- a pedagógus pálya kulturális értéke
- manga
- tömegkultúra
- kelet-ázsiai alternatív szubkultúrák

Példa a pedagógus pályán való ott tartásra a pedagógus mint munkaerő állandó fejlesztésével

- pedagógus személyes fejlődési mentorok
  - idős pedagógusok egyéni támogatása is
  - a tapasztalt pedagógus mint érték

Példa a senior pedagógusok pályaretenciójára és visszahívására

- USA, Szingapúr: nagy kérdés
- nyugdíjas korúak
  - pályán tartása
  - visszahívása
    - speciális pedagógus, intézményi fejlesztőfeladatok

Példa a tanári kiégés (burnout) elleni erőfeszítésekre

- tanári doktorátus: Anglia
- sabbatical

Kedvezmények, kitüntetések

- kitüntetések pl. Magyarország
- a nyári/őszi/tavaszi/ stb. szünetek vonzereje
  - valós
  - hamis üzenetük

A szakmáról és a pályáról alkotott kép modernizációjának lehetősége

- TED-talk local: A tanári pálya márpedig menő
- <https://www.youtube.com/watch?v=8i9olqoHkBw>

Feltöltés

Bejelentkezés

laugningmanpoint 2 napja

mi lenne ha szétkúrnálak ennyit a magyar TED-ről, mi lenne ha kapnál 33 gyereket, és nem trollozok ... FEEDBACKRŐL Ennyit.

Válasz ·

Mór Czeróczki 5 napja

Ó, Istenkém, ha minden tanár így gondolkodna...!! <3

Válasz ·

Jó Andi Megosztva a Google+-on · 6 napja

Végre! :)

<https://www.youtube.com/watch?v=8i9olqoHkBw&sns=fb>

Válasz ·

PityuGeri Gaming 4 napja

Köszönöm Andrea, ez erőt adott és megerősítést arra, hogy ez a pálya nekem való! :)

Válasz ·

Összeegyeztetendők, lehetőségek

- az oktatás társadalmi célrendszer, ennek folyamatos kommunikálása
- az ehhez szükséges tanári jellemzők kialakítása, kommunikálása
- valamint az oktatás társadalmi céljaiból levezethető tanulói jellemzők
- a tananyag tartalma
- mindezek összhangja

Linda Darling-Hammond (2009)

- négyféle tanári szakmakép-típusnak és tevékenységmodellnek megfelelő tanárképzési modell
  1. hivatalnoki
  2. professzionális
  3. piaci
  4. demokratikus

A KOLLÉGÁIM NEVÉBEN IS KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE